

వార్షిక రామాయణం

అయోధ్యకాండ

110. దశాధికశతతమః సర్గః-ఇక్ష్వాకువంశకీర్తనమ్

|| సత్యప్రశంసా ||

జాబాలేస్తు వచః శ్రుత్వా రామః సత్యాత్మనాం వరః |
 ఉవాచ పరయా భక్త్యా స్వబుద్ధ్యా చావిపన్నయా || 1 ||
 భవాన్ మే ప్రియకామార్థం వచనం యదిహోక్తవాన్ |
 అకార్యం కార్యసంకాశమపథ్యం పథ్యసమ్మితమ్ || 2 ||
 నిర్మర్యాదస్తు పురుషః పాపాచారసమన్వితః |
 మానం న లభతే సత్సు భిన్నచారిత్రదర్శనః || 3 ||
 కులీనమకులీనం వా వీరం పురుషమానినమ్ |
 చారిత్రమేవ వ్యాఖ్యాతి శుచిం వా యది వాఽశుచిమ్ || 4 ||
 అనార్యస్త్రార్యసంకాశః శౌచాద్ధీనస్తథా శుచిః |
 లక్షణ్యవదలక్షణ్యో దుఃశీల శీలవానివ || 5 ||
 అధర్మం ధర్మవేషేణ యదీమం లోకసంకరమ్ |
 అభిపత్స్యే శుభం హిత్వా క్రియావిధివివర్జితమ్ || 6 ||
 కశ్చేతయానః పురుషః కార్యాకార్యవిచక్షణః |
 బహుమంస్యతి మాం లోకే దుర్బుత్తం లోకదూషణమ్ || 7 ||
 కస్య ధాన్యామృహం వృత్తం కేన వా స్వర్గమాప్నుయామ్ |
 అనయా వర్తమానో హి వృత్త్యా హీనప్రతిజ్ఞయా || 8 ||
 కామవృత్తస్త్వయం లోకః కృత్స్నః సముపవర్తతే |
 యద్భృతాః సంతి రాజానస్తద్భృతాః సంతి హి ప్రజాః || 9 ||
 సత్యమేవాన్యశంసం చ రాజవృత్తం సనాతనమ్ |
 తస్మాత్సత్యాత్మకం రాజ్యం సత్యే లోకః ప్రతిష్ఠితః || 10 ||
 ఋషయశ్చైవ దేవాశ్చ సత్యమేవ హి మేనిరే |
 సత్యవాదీ హి లోకేఽస్మిన్ పరమం గచ్ఛతి క్షయమ్ || 11 ||
 ఉద్విజంతే యథా సర్వాన్నరాదన్యతవాదినః |
 ధర్మః సత్యం పరో లోకే మూలం స్వర్గస్య చోచ్యతే || 12 ||
 సత్యమేవేశ్వరో లోకే సత్యం పద్మా శ్రీతా సదా |
 సత్యమూలాని సర్వాణి సత్యాన్నాస్తి పరం పదమ్ || 13 ||

వార్షిక రామాయణం

అయోధ్యకాండ

110. దశాధికశతతమః సర్గః-ఇక్ష్వాకువంశకీర్తనమ్

దత్తమిష్టం హుతం చైవ తప్తాని చ తపాంసి చ |
వేదాః సత్యవ్రతిష్ఠానాస్తస్మాత్ సత్యపరో భవేత్ || 14 ||

ఏకః పాలయతే లోకమేకః పాలయతే కులమ్ |
మజ్జిత్యేకో హి నిరయైకః స్వర్గే మహీయతే || 15 ||

సోఽహం పితుర్నియోగంతు కిమర్థం నానుపాలయే |
సత్యవ్రతిశ్రవః సత్యం సత్యేన సమయాకృతః || 16 ||

నైవ లోభాన్న మోహద్వా న హ్యజ్ఞానాత్తమోఽన్వితః |
సేతుం సత్యస్య భేత్స్వామి గురోః సత్యవ్రతిశ్రవః || 17 ||

అసత్యసంధస్య సతశ్చలస్యాస్థిరచేతసః |
నైవ దేవా న పితరః ప్రతీచ్ఛంతి నః శ్రుతమ్ || 18 ||

వ్రత్యగాత్మమిమం ధర్మం సత్యం పశ్యామ్యహం స్వయమ్ |
భారః సత్పురుషాచీర్ణస్తదర్థమభిమన్యతే || 19 ||

క్షాత్రం ధర్మమహం త్యక్త్యే హ్యధర్మం ధర్మసంహితమ్ |
క్షుదైర్భృశంసైర్లుభ్దేశ్చ సేవితం పాపకర్తృభిః || 20 ||

కాయేన కురుతే పాపం మనసా సంప్రధార్య చ |
అన్యతం జిహ్వాయా చాహ త్రివిధం కర్మ పాతకమ్ || 21 ||

భూమిః కీర్తిర్యశో లక్ష్మీః పురుషం ప్రార్థయంతి హి |
స్వర్గస్థం చానుపశ్యంతి సత్యమేవ భజేత తత్ || 22 ||

శ్రేష్ఠం హ్యనార్యమేవ స్యాద్యద్భవానవధార్య మామ్ |
ఆహ యుక్తికరైర్వాక్యైరిదం భద్రం కురుష్య హా || 23 ||

కథం హ్యహం ప్రతిజ్ఞాయ వనవాసమిమం గురౌ |
భరతస్య కలిష్యామి వచో హిత్వా గురోర్వచః || 24 ||

స్థిరా మయా ప్రతిజ్ఞాతా ప్రతిజ్ఞా గురుసన్నిధౌ |
ప్రహృష్యమాణా సా దేవీ కైకేయా చాభవత్తదా || 25 ||

వనవాసం వసన్నేవం శుచిర్నియతభోజనః |
మూలైః పుష్పైః ఫలైః పుణ్యైః పితన్ దేవాంశ్చ తర్పయన్ || 26 ||

సంతుష్టపంచవర్గోఽహం లోకయాత్రాం ప్రవర్తయే |
అకుహః శ్రద్ధధానస్సన్ కార్యాకార్యవిచక్షణః || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

110. దశాధికశతతమః సర్గః-ఇక్ష్వాకువంశకీర్తనమ్

కర్తృభూమిమిమాం ప్రాప్య కర్తవ్యం కర్తృ యచ్ఛుభమ్ |
 అగ్నిర్యాయుశ్చ సోమశ్చ కర్తృణాం ఫలభాగినః || 28 ||
 శతం క్రతూనామాహృత్య దేవరాట్ త్రిదివంగతః |
 తపాంస్యగ్రాణి చాస్థాయ దివం యాతా మహర్షయః || 29 ||
 అమృష్యమాణః పునరుగ్రతేజాః నిశమ్య తన్నాస్తికవాక్యహేతుమ్ |
 అథాబ్రవీత్తం నృపతేస్తనూజో విగర్హమాణో వచనాని తస్య || 30 ||
 సత్యం చ ధర్మం చ పరాక్రమం చ భూతానుకంపాం ప్రియవాదితాశ్చ |
 ద్విజాతిదేవాతిథిపూజనం చ పంథానమాహుస్త్రిదివస్య సంతః || 31 ||
 తేనైవమాజ్ఞాయ యథావదర్థ మేవకోదయం సంప్రతిపద్య విప్రాః |
 ధర్మం చరంతః సకలం యథావ త్యాంక్షంతి లోకాగమమప్రమత్తాః || 32 ||
 నిందామ్యహం కర్తృ పితుః కృతం తత్ యస్త్యామగృహ్ణోద్విషమస్థబుద్ధిమ్ |
 బుద్ధ్యానయైవంవిధయా చరంతమ్ సునాస్తికం ధర్మపథాదపేతమ్ || 33 ||
 యథా హి చోరః స తథా హి బుద్ధః తథాగతం నాస్తికమత్ర విద్ధి |
 తస్మాద్ధి యః శంకృతమః ప్రజానామ్ న నాస్తికేనాభిముఖో బుధః స్యాత్ || 34 ||
 త్వత్తో జనాః పూర్వతరే వరాశ్చ శుభాని కర్తాణి బహూని చక్రూః |
 జిత్వా సదేమం చ పరంచ లోకమ్ తస్మాద్ద్విజాః స్వస్తి హుతం కృతం చ || 35 ||
 ధర్మే రతాః సత్పురుషైః సమేతాః తేజస్వినో దానగుణప్రధానాః |
 అహింసకా వీతమలాశ్చ లోకే భవంతి పూజ్యా మునయః ప్రధానాః || 36 ||
 ఇతి బ్రువంతం వచనం సరోషం రామం మహాత్మానమదినసత్త్వమ్ |
 ఉవాచ తథ్యం పునరాస్తికం చ సత్యం వచః సానునయం చ విప్రః || 37 ||
 న నాస్తికానాం వచనం బ్రవీమ్యహమ్ న చాస్తికోఽహం న చ నాస్తి కించన |
 సమీక్ష్య కాలం పునరాస్తికోఽభవమ్ భవేయ కాలే పునరేవ నాస్తికః || 38 ||
 స చాపి కాలోఽయముపాగతశ్శనైః యథా మయా నాస్తికవాగుదీరితా |
 నివర్తనార్థం తవ రామ కారణాత్ ప్రసాదనార్థం తు మయైతదీరితమ్ || 39 ||
 ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే
 నవోత్తరశతతమః సర్గః || 110 ||